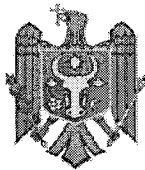

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**THE SUPREME COURT OF JUSTICE
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

mun. Chișinău, str. P. Rareș, nr.18,
Republica Moldova, MD-2005,
tel./fax:(+ 373 22) 218768
e-mail: info@csj.md

Chișinău, P.Rareș, 18 street,
Republic of Moldova, MD-2005,
tel./fax:(+373 22) 218768
e-mail: info@csj.md

Nr. 2ra-5/19 din 08.02.2019

**Domnului Mihai Poalelungi
Președintele Curții Constituționale a RM**

Prin prezenta, în baza încheierii din 06 februarie 2019, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție vă expediază cererea lui Anatolie Culicov cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Culicov împotriva Băncii comerciale "Mobiasbancă-Groupe Societe generale" SA, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Vlad Zaporojan și SRL "Parșe Tutun" cu privire la repararea prejudiciului material și moral și încasarea dobânzii de întârziere.

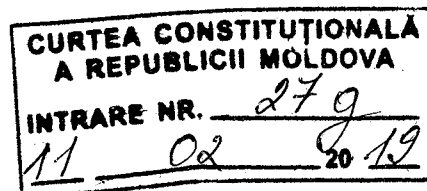
Anexă: copia încheierii din 06.02.2019, sesizarea adresată Curții Constituționale a RM.

Cu respect,

**Președintele Colegiului civil,
comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție**

T.Vieru

Ex: T.Bradu

Curtea Constituțională A Republicii Moldova

Excepție de neconstituționalitate în temeiul art.135 (1) din Constituție

AUTORUL SESIZĂRII.

Intimatul/reclamant Culicov Anatolie, mun. Chișinău, str. acad. Natalia Gheorghiu, 40, email: tegulum@mail.ru.

OBIECTUL SESIZĂRII.

Exercitarea controlului de constituționalitate a prevederilor art.23 alin. (2) Cod de Executare a RM ” În cazul cînd persoanele care nu sînt părți în procedura de executare nu îndeplinesc prevederile art. 63 alin. (1), art. 92, 98, 99, ale capitolului VIII secțiunea a 2-a din prezentul cod sau în cazul cînd aceste persoane furnizează informații eronate, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, creditorul poate pretinde încasarea de la acestea a sumei ce urma a fi încasată de la debitor, dar nu a fost încasată din vina lor, precum și reparația prejudiciilor cauzate” sub aspectul corespunderii cu art.1 alin. (3) din Constituție – statul de drept, art.20 – accesul liber la justiție, art.23 – dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatorile.

Circumstanțele de fapt:

1. La 12 august 2016 Culicov Anatolie s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Zaporozjan Vlad și SRL „Pașe-Tutun”, cu privire la încasarea prejudiciului material și moral, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea acțiunii s-a invocat, că instituția financiară a permis decontarea dintr-un cont bancar a mijloacelor financiare asupra cărora era aplicat sechestrul de către executorul judecătoresc în scopul executării unui document executoriu eliberat în favoarea lui Culicov Anatolie de instanța de judecată, or, mijloacele financiare respective urmau să fie încasate în mod incontestabil în beneficiul lui Culicov Anatolie conform procedurii prevăzute la art.92 Cod de executare (incaso), pe motiv că la moment documentul executoriu nu a fost încă executat. Acțiunea civilă s-a întemeiat în drept, pe prevederile art.23 alin. (2) Cod de Executare.
3. Prin hotărîrea judecătorei Chișinău sediul Centru din 26 mai 2017, cererea de chemare în judecată înaintată de către Culicov Anatolie a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA în beneficiul lui Culicov Anatolie a prejudiciului material în sumă de 931 000 lei și a taxei de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 25 000 lei.
4. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2018 apelul declarat de BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA a fost respins, fiind menținută fără modificări hotărîrea primei instanțe.
5. BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA a contestat decizia instanței de apel, iar cauza este pe rolul Curții Supreme de Justiție, recursul fiind declarat admisibil.

Dreptul pertinent:

1.Constituția Republicii Moldova

Articolul 1
Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.

Articolul 20
Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.
(2) Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.

Articolul 23
Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

3.Codul de Executare

Articolul 23. Consecințele neexecutării cerințelor executorului judecătoresc

(2) În cazul când persoanele care nu sînt părți în procedura de executare nu îndeplinesc prevederile art. 63 alin. (1), art. 92, 98, 99, ale capitolului VIII secțiunea a 2-a din prezentul cod sau în cazul când aceste persoane furnizează informații eronate, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, creditorul poate pretinde încasarea de la acestea a sumei ce urma a fi încasată de la debitor, dar nu a fost încasată din vina lor, precum și reparația prejudiciilor cauzate..

EXPUNEREA PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI.

Consider că prevederile art.23 alin.(2) Cod de Executare sunt neconstituționale sub aspectul, că aceste prevederi legale nu sunt clare și previzibile, instituind un tip de răspundere materială, această normă de drept nu indică asupra condițiilor concrete și clare, când anume intervine această răspundere, care sunt condițiile certe și previzibile a acestei răspunderi și care sunt consecințele acestei răspunderi.

În concret, voi menționa, că norma respectivă indică incontestabil asupra dreptului unui creditor într-o procedură de executare să solicite de la un terț, care nu este parte a procedurii de executare, dar care nu a îndeplinit cerințele legale a executorului judecătoresc, încasarea unei sume de bani, care a fost ratată anume din vina terțului. Însă, această normă nu prevede clar și previzibil, când anume poate cere creditorul încasarea acestei sume și în ce condiții. Mă refer la faptul, dacă această sumă ratată poate fi cerută în perioada derulării procedurii de executare sau poate fi cerută doar după ce procedura de executare se va înceta din varii motive sau titlul executoriu va fi restituit. Norma respectivă crează un gol și referitor la faptul, dacă totuși se încasează această sumă de la terț, care este conduita de mai departe a creditorului în raport cu debitorul procedurii de executare, dacă are sau nu terțul de la care se va încasa această sumă, dreptul de regres de la debitorul propriu zis al procedurii de executare și ce acțiuni trebuie să întreprindă executorul judecătoresc în așa situații.

Adică, pe de o parte, legea instituie răspunderea materială a persoanelor care nu sunt parte a procedurii de executare, dar care nu au îndeplinit cerințele legale a executorului judecătoresc, însă pe de

altă parte legea nu instituie clar și previzibil mecanismul instituirii acestei răspunderi, ceea ce constituie un gol legislativ, care contravine Constituției.

CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII.

În urma celor menționate,

SOLICIT:

- examinarea excepției de neconstituționalitate de către Curtea Constituțională în vederea controlului constituționalității a prevederilor art.23 alin. (2) Cod de Executare a RM ” În cazul când persoanele care nu sînt părți în procedura de executare nu îndeplinesc prevederile art. 63 alin. (1), art. 92, 98, 99, ale capitolului VIII secțiunea a 2-a din prezentul cod sau în cazul când aceste persoane furnizează informații eronate, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, creditorul poate pretinde încasarea de la acestea a sumei ce urma a fi încasată de la debitor, dar nu a fost încasată din vina lor, precum și reparația prejudiciilor cauzate” sub aspectul corespunderii cu art.1 alin. (3) din Constituție – statul de drept, art.20 – accesul liber la justiție, art.23 – dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle.

DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA.

Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Reclamant

Culicov Anatolie

06 februarie 2019

mun. Chișinău

ÎNCHEIERE

06 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curii Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Banca comercială „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” societate pe acțiuni, reprezentată de către avocatul Roger Gladei,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Anatolie Culicov împotriva Băncii comerciale „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” societate pe acțiuni, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Vlad Zaporojan și Societatea cu răspundere limitată „Parșe-Tutun” cu privire la repararea prejudiciului material și moral și încasarea dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Banca comercială „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” societate pe acțiuni și a fost menținută hotărârea din 26 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 12 august 2016 Anatolie Culicov a depus cerere de chemare în judecată împotriva BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Vlad Zaporojan și Societatea cu răspundere limitată „Parșe-Tutun” cu privire la repararea prejudiciului material și moral și încasarea dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii a indicat că, conform titlului executoriu eliberat de Judecătoria Orhei, s-a dispus încasarea din contul SRL „Parșe-Tutun” în beneficiul său a sumei de 330000 de dolari SUA.

A menționat că, în legătură cu faptul că, SRL „Parșe-Tutun” deține cont bancar în cadrul BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA, la data de 02 noiembrie 2015, la oficiul central al băncii a fost înregistrată încheierea executorului judecătoresc Vlad Zaporojan nr. 046-2865/15 din aceeași dată, prin care banca a fost obligată să furnizeze informația dacă debitorul SRL „Parșe-

Tutun” dispune de conturi bancare, iar în cazul în care dispune să fie aplicat sechestrul pe mijloacele financiare în limita sumei de 275000 de dolari SUA.

A susținut că, la data de 03 noiembrie 2015 BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA a emis comunicatul informativ nr. 2015/07/78863, prin care a adus la cunoștința executorului judecătoresc faptul că, suma disponibilă în contul debitorului este de 2352 de lei și sechestrul a fost aplicat în modul corespunzător.

A afirmat că, conform rulajului din cont eliberat la data de 09 decembrie 2015, după aplicarea sechestrului din 03 noiembrie 2015, în contul bancar al SRL „Parșe-Tutun” au avut loc încasări de mijloace financiare în sumă totală de 931000 de lei, care, însă, ulterior au fost decontați în temeiul unor operațiuni bancare, însă la moment în cont nu sunt careva mijloace financiare.

A considerat că, situația în care instituția financiară a permis decontarea dintr-un cont bancar a mijloacelor financiare asupra cărora era aplicat sechestrul de către executorul judecătoresc în scopul executării unui document executoriu, eliberat de instanța de judecată, este una inadmisibilă, or, mijloacele financiare respective urmau să fie încasate în mod incontestabil în beneficiul său conform procedurii prevăzute la art. 92 din Codul de executare (incaso), or, la moment documentul executoriu nu a fost executat.

A relevat că, la data de 15 ianuarie 2016 a depus în adresa BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA o cerere, prin care a solicitat soluționarea pe cale amiabilă a litigiului iscat, propunând băncii achitarea în contul său, în termen de 7 zile calendaristice din data primirii pretenției, a următoarelor sume bănești: a sumei de 931 000 de lei în contul sumei ratate din contul bancar al debitorului SRL „Parșe-Tutun”, a sumei de 20000 de lei în contul dobânzii de întârziere, a sumei de 50000 de lei în contul compensării prejudiciului moral, a sumei de 20000 de lei în contul compensării serviciilor juridice, iar în total a sumei de 1021000 de lei, fiind avertizată că, în caz contrar, va fi nevoit să apeleze la toate instrumentele juridice pentru a-și apăra drepturile recunoscute de lege.

A remarcat că, prin scrisoarea nr. c102-83.2016 din 02 februarie 2016 BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA l-a informat că, la data de 03 noiembrie 2015, urmare a recepționării încheierii executorului judecătoresc Vlad Zaporojan nr. 046-2865/15 de asigurare a executării documentului executoriu, BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA s-a conformat acesteia și a aplicat sechestrul pe mijloacele financiare corespunzător sumei urmărite din contul bancar al debitorului SRL „Parșe Tutun”, aducându-i la cunoștință executorului judecătoresc despre faptul aplicării sechestrului. De asemenea, l-a mai informat că, la data de 20 noiembrie 2015 a recepționat încheierea executorului judecătoresc Vlad Zaporojan nr. 046-2865/15 privind anularea parțială a măsurilor de asigurare, prin care s-a dispus anularea măsurilor de asigurare aplicate anterior față de debitorul SRL „Parșe Tutun”, conformându-se acesteia.

A specificat că, executorul judecătoresc Vlad Zaporojan nu a emis la data de 20 noiembrie 2015 o astfel de încheiere și nu a dispus anularea măsurilor de asigurare, fapt confirmat prin răspunsul executorului judecătoresc din 18 februarie 2016, anexat la dosar.

A declarat că, este incontestabil stabilită vina băncii în încălcarea măsurii de asigurare dispuse de executorul judecătoresc și în ratarea încasării mijloacelor financiare în sumă de 931000 de lei din contul debitorului SRL „Parșe-Tutun”, iar în acest caz, banca urmează să-i achite, în temeiul art. 14 din Codul civil și art. 23 alin.(2) din Codul de executare, această sumă de bani.

A considerat că, banca urmează să recupereze toate prejudiciile materiale și morale, care au fost cauzate prin acțiunile neglijente sau poate chiar intenționate ale băncii în raport cu drepturile sale legitime. Or, în acțiunile BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA se definesc cu claritate toate componentele răspunderii delictuale: fapta ilicită, prejudiciu, legătura causală dintre faptă și prejudiciu, ceea ce constituie temei de încasare a prejudiciului material, inclusiv și a celui moral.

A solicitat încasarea din contul BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA a sumei de 931000 de lei, cu titlu de prejudiciu material, a dobânzii de întârziere pentru perioada 09 decembrie 2015-22 martie 2017 în sumă de 261484 de lei, a sumei de 50000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și a taxei de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 25000 de lei.

Prin hotărârea din 26 mai 2016 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru acțiunea depusă de către Anatolie Culicov a fost admisă parțial și au fost încasate din contul BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA în beneficiul lui Anatolie Culicov suma de 931000 de lei, cu titlu de prejudiciu material și suma de 25000 de lei, cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 10 iulie 2018 BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA, reprezentată de către avocatul Roger Gladei, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 14 noiembrie 2018 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

La data de 06 februarie 2019, în cadrul examinării recursului, Anatolie Culicov a depus cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 23 alin. (2) din Codul de executare.

Studiind cererea depusă de către Anatolie Culicov cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, cererea urmează a fi admisă din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 12¹ alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și

ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin. (1) lit.a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Conform paragrafului 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

În paragraful 83 din Hotărârea menționată, Curtea Constituțională a reținut că, verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale, iar judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că, la caz, sunt întrunite condițiile necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate stabilite în art. 12¹ alin. (2) Cod de procedură civilă și de Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016.

Astfel, obiectul excepției și, anume, Codul de executare intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, excepția este ridicată de către partea în proces, prevederile contestate sunt aplicabile cauzei și nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale pe acest obiect, motiv din care cererea înaintată urmează a fi admisă.

Totodată, ca rezultat al admiterii cererii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a amâna examinarea recursului în prezenta cauză, reieșind din dispozițiile art. 12¹ alin. (3) Cod de procedură civilă, conform cărora ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în

continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite cererea depusă de către Anatolie Culicov cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale pentru verificarea constituționalității prevederilor art. 23 alin. (2) din Codul de executare, cu amânarea examinării recursului până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate.

În conformitate cu art. 12¹, 270 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se admite cererea depusă de către Anatolie Culicov cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se transmite Curții Constituționale cererea depusă de către Anatolie Culicov privind controlul constituționalității prevederilor art. 23 alin. (2) din Codul de executare.

Se amână examinarea recursului declarat de către Banca comercială „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” societate pe acțiuni, reprezentată de către avocatul Roger Gladei, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Anatolie Culicov împotriva Băncii comerciale „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” societate pe acțiuni, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Vlad Zaporojan și Societatea cu răspundere limitată „Parșe-Tutun” cu privire la repararea prejudiciului material și moral și încasarea dobânzii de întârziere, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

semnătura

Valeriu Doagă

judecătorii

semnătura

Galina Stratulat

semnătura

Iurie Bejenaru

semnătura

Dumitru Mardari

semnătura

Mariana Pitic

Copia corespunde originalului

Mariana Pitic